GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḊI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 franci.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 250 *Vinerĭ, 13 (25) Noemvre.* **1887.**

Brașovŭ, 12 Noemvre 1887.

Aḍĭ primimŭ o nouă corespondenţă din Viena dela unŭ altŭ corespondentŭ.

In cele ce ni se scriu, ni se înfățișeză opiniunea publică din capitala monarchiei austro-ungare despre atitudinea delegațiunei „ungare.“

Opiniunea publică e defavorabilă Ungurilorŭ dela putere. S'au convinsŭ politicii și bărbații de statŭ ai Translaitaniei, că delegațiunea ungară a devenitŭ delegațiune esclusivŭ *maghiară*, că popórele nemaghiare suntŭ nedreptățite, că vocea lorŭ e înăbușită. In astfelŭ de stare anormală, delegațiunei „ungare“ nu i se póte recunósce legalitatea, fiindŭ o representanță orĭ o espresiune a minorității, ér nu a maiorității sdrobitóre a populațiunei.

Opiniunea publică în partea de dincolo a monarchiei e convinsă, că în curêndŭ Ungurii dela putere se vorŭ treḍi din bețiа ilusiunilorŭ și visurilorŭ lorŭ în adevĕrata realitate.

Étă ce ne scrie corespondentulŭ din vorbă:

Viena, *10 (22) Noemvre 1887.*

Delegațiunile adunate în Viena au ajunsŭ la finea sesiunilorŭ; cea austriacă s'a 'ncheiatŭ, pe când cea ungară mai aștéptă promulgerea deciziunilorŭ sancționate. Ambele delegațiuni au datŭ ansă la diferite discusiunĭ. Delegațiunea ungurĕscă însĕ s'a distinsŭ cu desĕvêrșire prin manifestațiunĭ demonstrative și estravagante.

Maioritatea delegațiunei unguresci se pare, că s'a pregătitŭ înadinsŭ pentru accentuarea *ideilorŭ maghiare*, ca și când Ungaria numai de Maghiarĭ ar fi împopulată. *Nicĭ o amintire nu s'a făcutŭ de naționalitățile nemaghiare* de sub coróna Stului Stefanŭ, ca și când nicĭ n'arŭ esista pe pămêntŭ.

Cu deosebire au fostŭ preocupațĭ membrii delegațiunei de „misiunea séu chemarea națiunei maghiare în Orientŭ“. In acéstă cestiune au fostŭ *par exellence* persóna séu planurile contelui Andrássy obiectŭ de căpetenie alŭ demonstrațiunei în delegațiune. Deși s'a datŭ contelui Kalnoky un votŭ de încredere, dér din sgomotósele ovațiunĭ ce s'au adusŭ antecesorului séu resultă, că numai formalŭ s'a votatŭ încredere contelui Kalnoky și că într'adevĕrŭ simpatia delegațiunei unguresci e pe partea lui Andrássy.

Cu dreptŭ cuvêntŭ putemŭ ḍice, că votulŭ de încredere s'a datŭ contelui Kálnoky numai sub condițiunea, décă va urma căile prescrise de contele Andrássy.

Acéstă demonstrațiune e fórte provocĕtóre. Maghiarii nu'șĭ mai aducŭ aminte, că contele Andrassy din causa planurilorŭ sale nepracticabile și nerealisabile a trebuitŭ sĕ demisioneze. Vorŭ ei póte sĕ-i facă posiția actualului ministru de esterne imposibilă?

Direcțiunea, care vorŭ s'o dea Maghiarii politicei esterne, nu corĕspunde și *nu póte corĕspunde* chiămărei monarchiei austro-ungare!

Contele Apponyi a accentuatŭ în delegațiune, ca politica externă a monarchiei austro-ungare trebue sĕ-și acomodeze activitatea sa „misiunei națiunei maghiare“ și monarchia trebue sĕ ia conducerea popórelorŭ balcanice în mâna sa, căcĭ acésta o recere „chiămarea națiunei maghiare“. Aceste propunerĭ s'au luatŭ cu cea mai viă plăcere spre cunoscință, de către întréga delegațiune ungurĕscă.

Peste totŭ și din tóte vedemŭ, că acestea suntŭ ideile fostului ministru de externe, ale contelui Andrássy.

Dér manifestațiunile acestea suntŭ numai ilusiunĭ ridicule și unŭ politicŭ expertŭ va trece c'unŭ simplu zîmbetŭ peste ele.

Nemulțămirea basată a popórelorŭ nemaghiare e cu multŭ prea mare, decâtŭ sĕ le permită celorŭ dela putere a visa — căcĭ numai unŭ visŭ îlŭ putemŭ numi — numai și numai de *marele statŭ maghiarŭ*. Mai curêndŭ séu mai târḍiu sĕ vorŭ treḍi din dulceie lorŭ visŭ în *adevĕrata realitate*.

Delegațiunei maghiare, căcĭ ungară n'o putemŭ numi, pare că nicĭ nu-i pasă de absența orĭ-căruĭ delegatŭ alŭ popórelorŭ nemaghiare...... Prin delegațiune n'a vorbitŭ Ungaria, ci numai națiunea maghiară, și decĭ din punctŭ de vedere alŭ dreptului publicŭ, trebue sĕ-i negămŭ orĭce legalitate, fiindŭ că Românii și Slavii n'au fostŭ representanțĭ în ea, deși Românii și Slavii compunŭ maioritatea populațiunei Ungariei.

Austro-Ungaria și România.

Ḍilele acestea s'a ținutŭ la Budapesta o conferință privitóre la uniunea căilorŭ ferate austro-române. Ḍiarului „Neue Freie Presse“ î se comunică în acéstă privință din Budapesta următórele:

La direcțiunea d'aci a societății căilorŭ ferate austro ungare s'a ținutŭ în ḍiua de 17 Noemvre o conferință a administrațiunilorŭ de căi ferate părtașe la uniunea austro-ungară-română și cu acéstă ocasiune, pe lângă afacerile interne ale uniunei, s'a discutatŭ și asupra dispositiunilorŭ pentru transportulŭ vagónelorŭ-reservorii, pentru că direcțiunea căilorŭ ferate române a propusŭ unele modificărĭ, astfelŭ că vagónele deșerte sĕ nu se transporte deșerte, ca până acum, libere de orĭce taxă la fiecare drumŭ, și anume la primulŭ drumŭ, ci numai atuncĭ când în aceeașĭ relațiune a făcutŭ acelașĭ drumŭ în starea încărcată.

Deórece vagónele-reservorii, aprópe fără escepțiune, se esportă încărcate din România și se reîntorcŭ aci góle, primirea acestei propunerĭ ar oferi posesorilorŭ de vagóne reservorii din România avantagie de care vagónele ce se ducŭ din Austro-Ungaria în România mai totd'auna pentru a fi încărcate cu petroleu, spirtŭ etc., numai în rare casurĭ s'ar puté bucura.

Dér afară de acésta, fiindŭ că propusa modificare a acestorŭ dispositiunĭ este în contraḍicere cu acele dispositiunĭ, care suntŭ în vigóre pentru traficulŭ internŭ alŭ Austro-Ungariei, propunerea administrațiunei căilorŭ ferate române a fostŭ respinsă de maioritatea Conferinței, din care causă representanții căilorŭ ferate române au pusŭ în perspectivă denunțarea dispositiunilorŭ esistente pentru transportulŭ vagónelorŭ-reservorii.

Conferința a mai hotărîtŭ sĕ se priméscă unele stațiunĭ nouĕ în tarifulŭ unionistŭ, sĕ se facă tarife esceptionale pentru mai multe articole și sĕ se emită favorurĭ de reespedițiune pentru transporturile de cereale în magasia agricolă din Innsbruck.

Proiectulŭ de lege pentru urcarea dărilorŭ.

Comisiunea financiară a camerei deputațilorŭ unguresci a desbătutŭ proiectulŭ de lege prin care se urcă darea de consumŭ pe vinŭ, pe carne, pe zacharŭ și pe bere.

Raportorulŭ *Hegedüs* ḍise că proiectulŭ intenționéză o sporire a veniturilorŭ statului cu 3.600,000 fl., precum speră guvernulŭ. Raportorulŭ găsesce că nu e esagerată acéstă sporire a dărilorŭ.

Horanszky respinge proiectulŭ, fiindŭ că totŭ nu se vorŭ regula finanțele. Mai alesŭ nu póte elŭ sĕ-șĭ dea votulŭ pentru sporirea dării pe carne. Dér și producțiunea vinului e amenințată de criză și decĭ nu e cu cale a spori nicĭ darea de consumŭ pe vinŭ.

Wahrmann primesce proiectulŭ, fiindŭ că prin cru-

FOILETONU.

Cosmogonia.

Marțĭ séra, precum amŭ comunicatŭ, d-lŭ Michailŭ Paulianŭ a ținutŭ prima conferință astronomică, în care a vorbitŭ despre nascerea Universului (Cosmogonia).

Pĕnĕ ce vomŭ puté publica întréga disertațiune a eruditului conferențiarŭ, amŭ găsitŭ cu cale sĕ dămŭ pentru astăḍĭ unŭ resumatŭ alŭ conferinții după notele ce amŭ putută lua.

Domnulŭ Paulianŭ șĭ a inceputŭ conferința printr'o introducțiune în care arată, că atuncĭ când se chiamă sciința ca sĕ explice formațiunea lumei numai prin singurulŭ jocŭ alŭ forțelorŭ naturei, depărtândŭ intervențiunea divină până la cele din urmă limite, prin acésta se aduce o lovire în cele mai respectabile sentimente și cade vechia demonstrațiune a esistenței lui Dumneḍeu, dedusă din minunile cerului: *Coeli enarrant gloriam Dei.*

Spiritulŭ omenescŭ e făcutŭ de natura luĭ sĕ caute totdéuna o esplicațiune a fenomenelorŭ ce se petrecŭ în Universŭ, și sciința prin cele mai convingĕtóre probe a demonstratŭ omului, că ceea ce numimŭ noi cerŭ, tótă acéstă imensă boltă ce o vedemŭ deasupra nóstră este unŭ efectŭ de perspectivă aeriană, tóte astrele și tóte stelele strălucitóre suntŭ o materiă condensată și devenită incandescentă întocmai ca ferulŭ supusŭ loviturilorŭ de ciocane.

Décă spiritulŭ sciințificŭ — ḍice conferențiarulŭ — își impune drepturile sale pentru esplicarea fenomenelorŭ naturei depărtândŭ orĭ-ce ideiă de supra-naturalŭ,— spiritulŭ filosoficŭ îșĭ impune și elŭ drepturile sale în același timpŭ, spre a concilia tendințele sciențifice cu noțiunea superióră a unei *Provedințe*, arĕtându-ne că s'au găsitŭ filosofĭ, carĭ au trebuitŭ sĕ se smulgă câte-odată din cerculŭ preocupațiunilorŭ materiale și sĕ se înalțe cu cugetarea și cu admirațiunea asupra luminei ḍilei, asupra acestui sóre atâtŭ de radiosŭ, ce ne trimite lumină și căldură animândŭ natura întrégă, asupra miriadelorŭ de stele, carĭ, sub formă de puncte luminóse, împodobescŭ cu multă grațiă bolta cerescă, asupra regularității cu care nóptea succede ḍilei, asupra mișcărei atâtŭ de regulată a astrelorŭ și asupra reîntórcerei lorŭ la punctulŭ de plecare; și după ce prin comparațiune stabilescŭ ordinea ce esistă în sistemulŭ nostru planetarŭ și la celelalte corpurĭ cerescĭ, conchide în fine, că o asemenea ordine nu putea fi altceva decâtŭ numai opera unei *Inteligențe superióre*, din care a trebuitŭ sĕ derive și Inteligența nóstră.

Aci d-lŭ Paulianŭ ne spune că nu riscămŭ sĕ fimŭ înșelațĭ, admițĕndŭ cu filosofii *esistența unei Inteligențĭ superióre*, raportândŭ la ea tótă splendórea Universului fiindŭ că totușĭ o sĕ ne întâlnimŭ cu ea în Cosmogonia, adecă la esplicarea nascerei Universului; însĕ spiritului omenescŭ nu-i place sĕ se întâlnéscă cu ființa supremă decâtŭ numai acolo unde sciința nu mai póte sĕ-lŭ satisfacă.

Conferențiarulŭ ḍice că s'au găsitŭ spirite, carĭ sĕ afirme, că sciința este o armă cu care cineva póte nega esistența lui Dumneḍeu. Acéstă aserțiune sciința a trebuitŭ sĕ o respingă ca nefundată, căcĭ altmintrelea ar trebui după acele spirite sĕ admitemŭ, că astrele și tóte minunile naturei nu suntŭ altceva, decâtŭ nisce efecte ale hasardului (ale întemplărei), că Inteligența nóstră nu ar fi altceva decâtŭ materiă care s'ar fi pusŭ prin ea însașĭ sĕ cugete. Omulŭ ar redeveni unŭ animalŭ ca tóte celelalte, și ca și ele, va muri, după ce mai ântêiu îșĭ va fi îndeplinitŭ funcțiunile de nutrițiune și reproducțiune fără sĕ fi urmăritŭ vre-unŭ scopŭ în viața luĭ.

In fine d-lŭ Paulianŭ termină ḍicêndŭ, că verĭ de câte orĭ s'a produsŭ câte-o revoluțiune în sciințe, negațiunea ființei supreme nu a putută nicĭodată fi adusă de sciință, și aci ne citesce următorulŭ pasagiu din tratatulŭ, de Cosmogonia alŭ d-luĭ Fay care vorbesce astfelŭ:

»*Nu este adevĕratŭ că sciința vre-odată a ajunsŭ prin ea însașĭ la acéstă negațiune. Negațiunea se produce la unele epoce de luptă în contra instituțiunilorŭ trecutului. Astfelŭ găsimŭ câțiva filosofĭ athei la căderea vechei societățĭ greco-romane, la finele seculului XVIII-lea și póte chiar astăḍĭ, pentru că intră în geniulŭ luptei de a căuta sĕ sdrobéscă arma, chiar în mâna adversarului. Incetândŭ lupta, numai decâtŭ spiritele se întorcŭ la veritățile eterne, spăimântate în fondŭ că le-a combătutŭ așa de multŭ timpŭ. Una din cele mai admirabile întórcerĭ de felulŭ acesta, este votulŭ prin care conventulŭ francesŭ a declaratŭ în 7 Maiu 1794, că națiunea francesă recunósce esistența ființei supreme.*»

ţare şi prin împuţinarea cheltuelilorŭ nu se potŭ suporta sarcinele statului. Trebue sĕ se foloséscă isvórele ce stau la disposiţiune, ca zacharulŭ, vinulŭ şi berea. Sporirea dĕrii de consumŭ, carne nu e corectă, dér o votéză de astă dată.

Ministrulŭ *Tisza* încă e de părere că cu aşa mijlóce mici nu se reguléză finanţele. Sanarea rĕului trebue sĕ se încerce în prima linia prin sporirea dărilorŭ indirecte şi numai atuncĭ se póte merge mai departe, când cu acestŭ mijlocŭ nu va dispărĕ deficitulŭ.

Au mai vorbitŭ şi alţii mai toţĭ pentru proiectŭ, care a fostŭ primitŭ de comisiune.

Prinţulŭ Bulgariei datŭ în judecată.

Agentulŭ din Pesta Philipp Waldapfel a îmânatŭ, prin advocatulŭ sĕu, tribunalului civilŭ de acolo o acusaţiune contra prinţului Ferdinandŭ alŭ Bulgariei, precum şi contra contelui Eugen Zichy, prin care cere sĕ i se plătéscă suma de 10,000 fl.

In acusatiunea sa, Waldapfel ḑice, că atâtŭ contele Eugen Zichy, câtŭ şi prinţulŭ Ferdinand i-au promisŭ o bună rĕsplată pentru paşii întreprinşĭ de elŭ, Waldapfel, în interesulŭ alegerei prinţului Ferdinand ca prinţŭ alŭ Bulgariei.

Tribunalulŭ decise asupra acestei acusaţiunĭ astfelŭ: Acusaţiunea lui Philipp Waldapfel se respinge din oficiu, deórece în privinţa contelui Eugen Zichy nu s'a espusŭ în deajunsŭ basa de dreptŭ, pe când în privinţa prinţului alŭ Bulgariei tribunalulŭ de aci trebue sĕ se declare din oficiu ca incompetentŭ.

Aşa stă lucrulŭ. Se vede că şi alegerea prinţului Bulgariei s'a făcutŭ cam ca alegerile diétale unguresci.

SCIRILE DILEI.

Dumineca, în ḑiua de SS. Arhangheli Michailŭ şi Gavrilŭ, s'a sĕvîrşitŭ în comuna *Gura-rîului* de lângă Sibiiu *sânţirea unei nouĕ bisericĭ* pompóse românescĭ. Nicĭ 30 de anĭ nu suntŭ de când s'a conceputŭ ideea ḑidirei acestei bisericĭ, ér basa fondului s'a pusŭ numai mai târḑiu prin d-lŭ jude din Sibiiu Petru Roşca, care pe atuncĭ era în cerculŭ respectivŭ comune inspectorŭ districtualŭ. S'a continuatŭ apoi sporirea acestui fondŭ cu atâta zelŭ, încâtŭ sub îngrijirea d-lui I. Hannia, directorulŭ seminariului din Sibiiu, care pe atuncĭ se afla în fruntea protopresbiteratului de astăḑĭ alŭ Săliştei, fondulŭ bisericei a crescutŭ la considerabila sumă de 30 de mii fl. Biserica ce s'a edificatŭ din acestŭ fondŭ corĕspunde prin frumseţea ei unei bisericĭ catedrale. Prin acésta Românii din Gura rîului nĭ-au datŭ încă o dovadă despre adevĕrulŭ devisei: „voesce şi vei puté!“ Ei potŭ sĕ fiă mândri de marele actŭ ce l'au sĕvĕrşitŭ. La ceremonia sânţirei bisericei lorŭ a luatŭ parte şi Escelenţa Sa Metropolitulŭ Mironŭ Romanulŭ, asistatŭ de numeroşĭ preoţĭ. 'I s'a făcutŭ primire strălucită. — Amŭ dori ca şi pentru şcóle sĕ se lucreze totŭ cu acelaşĭ zelŭ, pentru ca sĕ ridicămŭ şcóle monumentale.

—x—

Numĕrulŭ şcolarilorŭ românĭ, carĭ au cercetatŭ *scólele industriale* subvenţionate de universitatea săséscă, este: la şcóla industrială din Braşovŭ 149, la cea din Sighişóră 1, la cea din Mediaşŭ 1, la cea din Sibiiu 24, la cea din Orĕştia 33, la cea din Sebeşŭ 9, la cea din Cohalmŭ 2, la cea din Agnita 2, la cea din Bistriţa 17; cu totulŭ 238.

Din incidentulŭ *jubileului de 50 de anĭ alŭ Papei*, au plecatŭ Lunea trecută d'n Budapesta 500 de persóne, ca sĕ lŭ felicite. Intre aceştia se află pe lângă mai mulţĭ membri de ai clerului romano-catolicŭ în frunte cu prematele dela Strigonŭ, şi unŭ însemnatŭ numĕrŭ de laicĭ, bărbaţĭ şi femei. Présfinţia Sa Episcopulŭ Szabo din Gherla încă s'a dusŭ sĕ-lŭ felicite în numele greco-catolicilorŭ din diecesa sa.

—x—

Adunarea generală de tómnă a comunităţii de avere s'a ţinutŭ, după cum scrie „Fóia Diecesană“ din Caransebeşŭ, Joi în 5/17 Noemvrie a. c., în presenţa fişpanului Lukabffy, ca comisarŭ guvernialŭ, sub presidiulŭ d-lui Generalŭ *Traianŭ Doda*, participândŭ la ea 89 de representanţĭ. In loculŭ reposatului vice-preşedinte Iosifŭ Seracinŭ s'a alesŭ d-lŭ membru alŭ comitetului Ilie *Curescu*; apoi de membru efectivŭ în comitetŭ: d-lŭ prof. prep. Patriciu *Drăgălină*; ér de membru suplentŭ Iuliu *Musta*, parochŭ în Glimboca. — S'au alesŭ mai departe de *ad latus* la oficiulŭ de economie cu rangulŭ de protoforestier: d-lŭ Iosif Gárári; de forestierŭ pentru cerculŭ Caransebeşŭ: d-lŭ Rudolf Szöllősy; de revidentŭ alŭ raţiociniilorŭ în loculŭ rĕposatului Petru Babeu: d-lŭ Aurelŭ *Marinŭ*, în fine de practicantŭ de forestierie d-lŭ academistŭ abs.: Aurelŭ *Popescu*.

—x—

In *Deşiu* a muritŭ vĕduva Andreiu Rusu în etate de 104 anĭ.

—x—

In capitala »Kulturegylet“-ului ardeleanŭ *siguranţa publică stă câtŭ se póte de rĕu*. Poliţia nu mai póte rĕsbi cu înfrênarea multelorŭ hoţii ce se comitŭ. Ḑiarele unguresci de acolo constată mereu lipsa de ordine şi cerŭ înmulţirea poliţiştilorŭ. Abia decă suntŭ trei sĕptĕmânĭ, de când s'a comisŭ unŭ mare furtŭ prin spargere şi étă acum altulŭ e la ordinea ḑilei în convorbirile cetăţenilorŭ din Clusiŭ. Luni séra, între órele 7—9, pe când o femeeă proprietară de acolo era dusă la teatru, nisce necunoscuţĭ intrară în curtea ei, sparseră ferĕstra dela o casă şi intrară înăuntru, furară 500 fl. banĭ gata şi mai multe bijuterii preţióse. Paguba se socotesce în 2000 fl.

—x—

Cetimŭ în „Voinţa Naţională“: Ni se scrie din Parisŭ, că d-şóra *Maria Bilcescu*, fiica d-lui D. Bilcescu directorulŭ băncii naţionale din Bucurescĭ, a trecutŭ într'unŭ modŭ forte strălucitorŭ esamenulŭ de licenţă în dreptŭ. S'au presentatŭ 528 candidaţĭ printre carĭ d-ra Bilcescu a dobânditŭ ântéiulŭ locŭ, ceea-ce este unŭ succesŭ fără seamĕnŭ pentru strĕinĭ, de aceea profesorii au şi adusŭ tinerei nóstre compatrióte cele mai căldurose felicitărĭ. Felicitămŭ pe tinĕra nóstră compatriotă, care face multă onóre ţĕrii sale şi bucurie familiei!

—x—

La plângerile evreului Nathan, despre carĭ făcurămŭ amintire în numĕrulŭ de erĭ, rĕspunde „Kolozsvar“, ḑicêndŭ că „*Maghiarilorŭ de confesiunea lui Moise*“ pentru aceea nu li-s'a datŭ unŭ locŭ mai alesŭ intre confesiunĭ cu ocasiunea presentărei acestora înaintea Maiestăţii Sale, fiindŭ-că ei nu s'au presentatŭ ca confesiune, în numele lorŭ nu capulŭ bisericei a vorbitŭ, ci Horovitz, care nu este rabinŭ. — Bucuria d-lui Trefort de noua descoperire: Maghiarĭ de confesiunea lui Moise!

—x—

La poşta din *Galszecs*, în Ungaria de nordŭ, s'a constatatŭ *lipsa unei pungĭ cu 650 fl.*, trimişi din Varanno casei de economii şi de creditŭ de acolo. Conductoru'ŭ poştei, asupra căruia cade banuiala d'a fi comisŭ furtulŭ, s'a predatŭ judecătoriei de cercŭ, care ancheteză.

—x—

Poliţia din locŭ, visitândŭ măcelăriile din Blumĕna, a *confiscatŭ* mai multe *cumpene false* şi pe lângă acésta a pedepsitŭ pe proprietarii lorŭ.

—x—

Deunăḑile notarulŭ *Puza* din *Vişeu* şi părintele *Petrovicĭ* din *Surduců* s'au dusŭ împreună cu altii la vĕnătóre de urşĭ. Se aşeḑaseră la pândă. Deodată se observă o mişcare într'o tufă. Părintele Petrovicĭ trase cu puşca, dér spre gróza lui, n'auḑi morĕitulŭ ursului, ci vaetele — notarului. Ilŭ împuşcase. Notarulŭ e în periculŭ de mórte, glonţulŭ nu i s'a scosŭ încă de medicĭ.

—x—

Scolarulŭ gimnasialŭ Bela Hajos din Pesta e predatŭ judecătoriei penale, fiindŭ că cu o cheiă falsă a *comisŭ unŭ furtŭ* la politechnicŭ. Cercetarea poliţienéscă e deja terminată. La şcolarŭ s'au găsitŭ diferite obiecte technice.

Cestiunĭ bisericescĭ.

Cetimŭ în „Candela“ din Cernăuţĭ:

In şedinţa din 21 Octomvre a. c. a camerei deputaţilorŭ din Viena fù primită legea congruei pentru preoţimea ortodocsă de păstoriă din Dalmaţia şi ameliorarea salarielorŭ i-se va începe acum dela 1 ianuariu 1888. Acesta e mare succesŭ, luândŭ în vedere, că ameliorarea are sĕ urmeze din cassa statului şi cumcă camera deputaţilorŭ se compune mai-că tótă din eterodocşĭ.

Intrebarea despre unirea bisericei anglicane cu biserica ortodoxă se trage acum de vre-o câteva decenie şi judecândŭ după starea ei de faţă se póte spera, că nu-i departe timpulŭ, când ea se va şi hotărî definitivŭ. La începutŭ avea ea caracterŭ literarŭ şi s'a vĕḑutŭ, că bărbaţĭ învĕţaţĭ se interesau de dênsa. Teologii anglicanĭ s'au încredinţatŭ, nu numai că adevĕrulŭ şi antricitatea e în partea rĕsăritului ortodoxŭ, ci au rĕspicatŭ şi speranţa, că ortodoxia va avé unŭ viitorŭ mare. De pe terenulŭ literarŭ a trecutŭ întrebarea despre unirea bisericei anglicane cu biserica ortodoxă pe terenulŭ practicŭ. Acésta s'a marcatŭ mai alesŭ la anulŭ 1874. Acum se făcŭ pertractările între primii prepuşĭ ai bisericei anglicane şi între prepuşii bisericei rusescĭ şi grecescĭ. După datele ultime întrebarea acésta se va trata în scurtŭ timpŭ în sinodulŭ din Constantinopolŭ şi în sinodulŭ din Rusia, şi cum se va alege întrebarea controversată despre canonicetatea episcopatului anglicanŭ, unirea bisericei anglicane cu biserica ortodoxă se va socoti sĕvĕrşită, — cu atâtŭ mai vĕrtosŭ, fiindcă în cele principale înţelegerea e făcută între ambele bisericĭ în privinţa întrebărilorŭ dogmatice şi liturgice.

„*Societatea ortodoxă palestinĕnă*“ şi-a datŭ la lumină raportulŭ în privinţa activităţii sale pentru totŭ restĕmpulŭ de cincĭ anĭ, de când esistă. Intre membrii ei este împĕratulŭ şi împărătésa Rusiei şi toţĭ ierarchii bisericei rusescĭ. Problema principală a societăţii este a scuti şi a întări Ortodoxia în leagĕnulŭ ei — în pĕmêntulŭ celŭ sântŭ. Inainte de urḑirea Societăţii se lăpĕdară în restimpŭ de 20 de anĭ 8000 de inşĭ de ortodocsiă. In primulŭ anŭ alŭ esistinţei societatea şi a deschisŭ patru scóle de băieţĭ. Pentru a avé învĕţătorĭ bunĭ a făcutŭ în Nazaretŭ unŭ „pension“ cu cursulŭ

(16.)

LOGOFĔTULŬ MATEIŬ

NOVELĂ

— O scrisóre dela mama! — grăi ea şi scoţĕnd'o din buzunarŭ, i-o întinse Radei. — Îmĭ scrie multe de tóte de pe acasă şi par'că aşa'mĭ cade de bine când o cetescŭ! Ţine de vedĭ şi d-ta ce'mĭ scrie! — gătă Maruţa vorba, îi dĕdŭ scrisórea şi se uita cu ochii plinĭ de lacrimĭ la Rada.

Rada luă scrisórea, dér o ţinea în mână şi se uita la acéstă scrisóre ca şi cum ar fi gânditŭ în sine: »la ce'mĭ trebuesce, décă nu sciu carte“, căcĭ mai multŭ ar fi dat'o îndĕrĕtŭ decâtŭ ar fi ţinut'o.

— N'a'ţĭ scrisórea Maruţo, căcĭ eu n'am învĕţatŭ carte!

Maruţa făcŭ nisce ochĭ marĭ ca şi cum s'ar fi mirândŭ de acésta, luă însă scrisórea, o poftĭ pe Rada sĕ şédă josŭ, se puse şi ea şi începŭ sĕ vorbéscă.

— Sĕ ţĭ-o cetescŭ eu, décă'i aşa, — ḑise ea şi ar fi şi începutŭ sĕ o cetéscă, décă Rada n'ar fi întrerupt'o cu vorba:

— Lasă Maruţo, ţie 'ţĭ scrie, nu se cade sĕ sciu şi eu ce'ţĭ scrie. Cu tóte acestea décă tocmai vréi, spune'mĭ aşa pe scurtŭ ce se cuprinde în ea.

Maruţa aruncă o privire naivă la Rada, şi fără sĕ bage de sémă ce face, cetĭ totă scrisórea alŭ cărei cuprinsŭ nu era cine scie ce lucru mare. Erau nisce scirĭ de acasă, carĭ, potŭ ḑice, numai Maruţei i se păreau ceva deosebitŭ. La sfârşitulŭ scrisórei încheia mamă sa cu vorbele:

„Maruţo, fii cu minte, ca Dumneḑeu sĕ'ţĭ dea norocŭ“.

Astfelŭ se încheia scrisórea şi aceste vorbe îi cădeau atâtŭ de bine Maruţei, tocmai acum în ajunulŭ plecărei sale, când avea sĕ întovărăşéscă pe cocóna Eleftera la o viă pentru o cură de strugurĭ.

Maruţa de prima dată se depărta din satŭ pentru unŭ timpŭ mai îndelungatŭ şi póte că décă altădată s'ar fi întêmplatŭ acésta, nu i-ar fi părutŭ aşa grea despărţirea.

Scia că mâne are sĕ plece, scia că tóte lucrurile suntŭ aşeḑate, şi diminéţă de cu zorĭ va fi pe drumŭ şi gândea în sine:

„Câtŭ ar fi de bine, décă s'ar amâna plecarea, căcĭ câte-odată are zodii cocóna Eleftera, dér de i-ar veni tocmai la nópte!«.

Şi pe când cetea şi pe când vorbea cu Rada, Maruţa nu'şĭ putea lua gândulŭ dela ḑiua de mâne, dela ḑiua plecărei.

»D'ar veni astă séră Mateiŭ«, îşĭ gândea ea, dér aducêndu-'şĭ aminte de hotărîrea lui, mototolĭ scrisórea, o băgă în sînŭ, şi de nĕcazulŭ ce o cuprinse, par'că'i părea bine că mâne are sĕ plece.

— Leliţă Rado, scii d-ta că diminéţă plecămŭ, eu şi cocóna Eleftera, adecă cocóna Eleftera, şi eu trebue sĕ o însoţescŭ?“.

— Sciu Maruţo, — ḑise Rada, — mĭ-ai mai spusŭ odată, mĭ-a spusŭ şi cocóna. Cum sĕ nu sciu, décă m'a lăsatŭ pe mine sĕ fiu pe lângă casă sĕ grijescŭ de fete şi sĕ chivernisescŭ ale curţei! De una... tocmai bine că te ducĭ, căcĭ în sĕptĕmâna asta vine fata scutarului şi scii... par'că nu-i tocmai cu cale... — grăi Rada, dér a fostŭ întreruptă de Maruţa.

— De ca sĕ nu fiă cu cale, leliţă Rado? Fiecare face cum vrea. Trĕba lui! Eu... adecă când l'am vĕḑutŭ mai ântâiu ... dér nicĭ atuncĭ nu credeam că Mateiŭ ţine aşa de multŭ la mine. — Astfelŭ vorbi Maruţa cu tóte că în ea simţea o mare nedumerire şi'i era greu de totŭ când ḑicea aceste vorbe.

Când gătă cu vorbele, voĭ sĕ'şĭ ia din lădiţa ei o basma. Când deschise însă lada, tresări, se uită lungŭ în ladă şi apoi trântĭ capaculŭ pe ea. Era aprópe gólă lada. Lipseau hainele lui Mateiŭ, şi cum lipseau, nu erau haine de ajunsŭ, ca sĕ se umple lada pe deplinŭ. Numai cu hainele logofĕtului se umplea, par'că anume era croită pentru hainele duorŭ persóne.

Tare ciudă îi era Maruţei că lipsescŭ hainele lui Mateiŭ. Cum le îngrijea ea, cu câtă plăcere le aşeḑa ea şi le păstra, şi acum când vedea că lada e gólă, simţea şi ea unŭ golŭ în inima sa.

După ce se mai liniştĭ puţintelŭ, se aşeḑă pe unŭ scaunŭ şi rĕmase par'că fără putere, căcĭ mânile şi-le

de patru anĭ sub conducerea lui A. Chesma, fostŭ alumn în Academia spirituală din Moscva. A făcutŭ şi două şcóle de copile, una în Nazaretŭ şi alta în Bairutŭ şi apoi încă una aprópe de Ierusalimŭ. In timpulŭ de faţă suntŭ în şcólele acelea 100 de băieţĭ şi la 300 de copile. Societatea a făcutŭ apoi biserice în Mjdela (vechia Magdala) şi Iafa, a datŭ 16,000 de ruble patriarchului din Ierusalimŭ, ca să înnoiască biserica patriarchală şi a statŭ într'ajutorŭ şi archimandritului Antonin la rădicarea bisericei în loculŭ Inălţării Domnului. Societatea s'a mai îngrijitŭ a le uşura închinătorilorŭ ruşesci calea la pămêntulŭ celŭ săntŭ şi a le asigura întórcerea, înlăturândŭ neajunsurile, carĭ aveau ei să le sufere mai înainte, ér în timpulŭ petrecerii lorŭ în Ierusalimŭ să aibă unde locui. Spre a le mulţămi şi trebuinţele spirituale, societatea a făcutŭ unŭ depositŭ de cărţĭ religióse, éră misiunea ierusalimiténă a fostŭ înmulţită cu doi membrii, carĭ să aibă a ţiné conversaciunĭ cu închinătorii, a le face cetirĭ şi a-i conduce în loculŭ săntŭ. Societatea sprijinesce şi săpăturile începute în Ierusalimŭ, a cărora importanţă a fostŭ recunoscută de »Societatea arheologică palestinénă«. De aceea a trimis bărbaţĭ învĕţaţĭ la Ierusalimŭ, Sinai, Constantinopole şi în alte locurĭ, ca să dobêndéscă cunoscinţa monumintelorŭ vechimii sânte şi să culégă date despre pămêntulŭ celŭ săntŭ. In fine spre a da informaţiunĭ publicului celui mare despre pămêntulŭ celŭ săntŭ, societatea continuă a da la lumină cărţĭ populare.

APELŬ*)

Presidiulŭ comitetului provisoriu alŭ „Reuniunei femeilorŭ române din Aradŭ şi provincià", în provocările esmise deodată cu listele distribuite pentru conscrierea membrilorŭ, ordonéză: „a se trămite listele dimpreună cu tacsele incurse cassei consistoriale din Aradŭ".

Conformŭ § 10 din statute, „tacsele de membrii şi contribuirile benevole colectate pe teritoriulŭ patriei forméză fondulŭ Reuniunei".

Prin urmare manipularea acestui fondŭ compete Reuniunei.

Conformŭ § 13. „Afacerile Reuniunei le indeplinesce: a) Adunarea generală. b) Comitetulŭ. c) Oficialii".

Conformŭ §. 21 b) „Administrarea averei reuniunei" cade în competinţa comitetului; şi în specialŭ conformŭ §. 25 nr. 2. 'Cassiera are de a ţiné evidenţa regulată despre averea Reuniunei.."

In urma acestorŭ disposiţiunĭ a statutelorŭ, ordonaţiunea de mai susŭ este în contradicere cu statutele Reuniunei.

Din acea ordonaţiune se vede indigetată desfiinţarea Reuniunei, care abia e în stadiulŭ de înfiinţare: fiindŭ a se administra averea Reuniunei prin eparchia română gr. or. din Aradŭ conformŭ § 27 numai după desfiinţarea Reuniunei.

Esprimându-ne părerea de rĕu pentru ignorarea statutelorŭ, nouĕ atâtŭ de preţióse: Ca să nu dămŭ ansă a se puté aplica §, 29 asupra Reuniunei nóstre:

Apelămŭ la zelulŭ şi bunulŭ sêmţŭ alŭ tuturorŭ femeilorŭ române, şi la alŭ domnilorŭ, cărorŭ li se vorŭ fi distribuitŭ liste spre colectare a membrilorŭ: să binevoiéscă a le trimite acele dimpreună cu tacsele incurse: casierei comitetului, dómnei *Letiţia Oncu*, Aradŭ, Petôfi utcza 1 sz. care şi pănă acum a administratŭ cu multŭ zelŭ averea destulŭ de considerabilă a reuniunei.

Macău, în 5 (17) Noemvre 1887.

In numele maiorităţii femeilorŭ din comitetulŭ prov. alŭ reuniunei, şi în conţelegere cu mai mulţĭ membrii inscrişĭ:

Petronela Cornea,
membră a comitet prov. şi colectantă.

*) Rugămŭ tóte foile românescĭ din patriă să binevoéscă a reproduce în preţuitele lorŭ colóne acestŭ apelŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARIS, 24 Noemvre. — *Ferry şi Raynal s'au esprimatŭ într'o convorbire cu Grévy, că demisiunea lui ar privi-o ei ca inevitabilă resolvare a crisei. Grévy a declaratŭ că numai atuncĭ va resemna, décă se va dovedi imposibilitatea de a guverna. Ei au rĕspunsŭ, că acésta o dovedescŭ, deórece e cu neputinţă să formeze cabinetulŭ.*

După amédĭ conferì Grévy cu delegatulŭ radicalŭ Maret, căruia îi declară că a luatŭ hotărîrea să se retragă. Va invita pe Ribot să formeze ministeriulŭ, spre a se întruni congresulŭ ca să alégă unŭ nou preşedinte. Décă Ribot va refusa, atuncĭ va ruga pe Goblet. Totodată va emite unŭ mesagiu vestindŭ că retragerea sa nu e voluntară, ci silită.

Scirĭ poliţienescĭ. Ca completare a scirei ce amŭ publicat'o deunădĭle despre împuşcarea unui streinŭ într'unŭ hotelŭ de aci, se comunică că nenorocitulŭ este candidatulŭ de învĕţătorŭ Istvan Kolcza din Zalan.

Erĭ nóptea, cărăuşulŭ Ilie Stroia din Strada Şatgosŭ (Schützgasse), rupêndŭ stoborulŭ grădinei fotografului Leopold Adler aflătóre în acea stradă, intră cu doi caĭ ai sĕi în grădină şi îi lăsă să pască. Contra lui Stroia s'a făcutŭ arătare la autoritatea competentă.

Erĭ séra, unŭ cismarŭ din Bluména provocă înaintea locuinţei sale, în urma unei certe cu nevasta unui chelnĕrŭ unŭ astfelŭ de scandalŭ, încâtŭ se adunară vecinii şi mai mulţĭ trĕcĕtorĭ acolo şi criticară în modulŭ celŭ mai desaprobătorŭ brutala purtare a cismarului. Comisarulŭ cercului Bluména, care tocmai mergea acasă, puse de arestă imediatŭ pe escedentŭ, care a fostŭ corĕspundĕtorŭ pedepsitŭ adĭ de căpitănia oraşului.

Erĭ s'a găsitŭ în Uliţa nouă de josŭ unŭ cercelŭ de aurŭ. Păgubaşulŭ şi-lŭ póte lua dela poliţiă.

DIVERSE.

Şerpii. — Nu fără mirare amŭ cititŭ lucrarea statistică a doctorului francesŭ Coutance, profesorŭ dela şcóla de medicină novală, asupra morţilorŭ causate de şerpĭ. Noi, carĭ trăimŭ departe de acei teribilĭ inamicĭ ai omului, suntemŭ pornitĭ a trata ca romanţe sĕu poveştĭ tragice aceste naraţiunĭ seriόse. Cu tóte acestea ele suntŭ adevĕrate. Mii de victime pierŭ în fiă-care anŭ din causa muşcăturilorŭ de şerpĭ. Doctorulŭ Coutance a culesŭ din statisticele medicale ale diferitelorŭ ţĕrĭ şi s'a vĕdutŭ că numai cea din Calcuta, făcută de doctorulŭ Froyer, se suie la grόznica sumă de douĕ-deci de mii de victime pe anŭ, făcute de trei şerpĭ indianĭ: Naja, Bangore şi Krait. La S-ta Lucia la Antille, media victimelorŭ anuale de individile înţepate de Fringonocefalo e de o sută optŭ-decĭ. Cam totŭ atâtŭ e şi la Martinica. Vine la rêndŭ apoi Brasilia, Birmania, Columbia, Peru şi insulele Filipine. Casurile de muşcătură de viperă suntŭ dese şi în Francia şi în tótă Europa meridională. In cei din urmă şése anĭ, numai în departamentele Vandea, Loira inferióră, unde suntŭ fόrte multe vipere, s'au constatatŭ trei sute douĕ-decĭ de casurĭ din care şése-decĭ şi două mortale. Din acésta se póte înţelege terórea inspirată de şerpĭ, superstiţiunile, credinţele fantastice în poporaţiunile mai puţinŭ culte. Cu şerpii nu se póte lupta nimenĭ ş'adesea cei mai micĭ suntŭ cei mai teribilĭ.

Epoca secerişului în diferitele ţĕrĭ ale lumeĭ. — Este interesantŭ a arăta pe lunĭ epoca secerişului în diferite părţĭ ale lumei. Acésta dă o idee asupra sesonului recoltelorŭ în diferite ţĕrĭ, în raportŭ cu temperatura. Ast-felŭ după „Economia Naţională":

In *Ianuarie*, secerişulŭ se termină în cea mai mare parte a districtelorŭ Australiei şi se începe în Noua-Zelandă, în Chili şi în câte-va regiunĭ ale Americei de sudŭ.

In *Februarie*, secerişulŭ începe în părţile dinăuntru ale Egiptului şi în Indii.

In *Martie*, secerişulŭ se continuă în aceste două ţĕrĭ.

In *Aprilie*, secerişulŭ se face în Siria, în Cypru, pe cósta Egipténă, la Cuba, la Mexicŭ, în Persia şi în Asia-Mică.

In *Maiu*, secerişulŭ se face în Asia centrală, în Persia, în Asia-Mică, în Algeria, în Siria, în Marocŭ, la Texas, în Florida, în China şi Japonia.

In *Iunie*, secerişulŭ se face în California, în provinciele meridionale ale Statelorŭ-Unite, în Spania, Portugalia, Italia, Ungaria, Turcia, Rumelia, Rusia-Meridională, România, Franţa de miadă-dĭ, Grecia, Sicilia, Colorado etc.

In *Iulie*, secerişulŭ începe de ordinarŭ în sudulŭ şi în centrulŭ Engliterei, se urméză în Statele-Unite, Indiana, Mechigan, Chio, Noua-Englitera, New-York, Virgina, şi Canada de susŭ. Secerişulŭ este activŭ în Francia, Germania, Austria, Italia, Elveţia, şi Polonia.

In *Augustŭ*, continuarea secerişului în aceste ţĕrĭ şi începerea în Belgia, Holanda, Canada de josŭ, Danemarca.

In *Septemvre*, secerişulŭ este în Scoţia, în câteva părţĭ ale Engliterei, în America, în Suedia, în Rusia de nordŭ.

In *Octomvre*, secerişulŭ grâului, ovĕsului etc. în Scoţia; alŭ porumbului în America.

In *Noemvre*, se începe secerişulŭ în Africa de sud, în Perou, şi în nordulŭ Australiei.

In *Decemvre*, se începe secerişulŭ în Statele dela Plata, în Chili şi în Australia de sud.

In aceste din urmă lunĭ, vegetaţiunea nóstră europénă este suspendată şi adesea solulŭ dispare sub zăpadă.

Necrologŭ. — Anastasia Rotariu născ. Popŭ, ca soţiă, Onisimŭ Rotariu, preotŭ gr. cat. şi George Rotariu, economŭ, ca fraţĭ, în numele lorŭ şi al numĕroşilorŭ lorŭ consângenĭ şi amicĭ anunţă cu inima frântă de durere mórtea bunului sĕu soţŭ respective frate *Teodorŭ Rotariu*, învĕţătorŭ la şcóla fundaţională din Năsĕudŭ, care în urma unui morbŭ îndelungatŭ de plămânĭ şĭ-a finitŭ cursulŭ neobositei sale vieţĭ la 14 Noemvre 1887 la órele 10 p. m. în alŭ 55-lea anŭ alŭ etăţii Osămintele repausatului se vorŭ aşeda la repausulŭ eternŭ în cimitirulŭ gr. cat. din Feldru în 17 Noemvrie la 10 óre a. m. *Năsĕudŭ*, 15 Noemvre 1887.

Fiă-i ţĕrina uşóră şi memoria eternă.

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

---

lăsase să atêrne în voia lorŭ şi cum sta astfelŭ, ochii totŭ aţintiţĭ la ladă îi ţinea, şi cum vedea lada, în închipuirea ei apărea Mateiŭ totŭ aşa de bunŭ băiatŭ cum îlŭ cunoscuse cu ceva mai înainte, şi se cugeta la vorbele, ce le-a dĭsŭ despre Mateiŭ, şi'i părea rĕu că a rostitŭ acele vorbe.

Rada o întrebă despre pricina neliniştei sale, ér Maruţa o privì cu ochii ei cei cam împaiengînaţĭ, îşĭ apucă apoi vêrfulŭ dela cosiţă şi'lŭ răsucea cu amêndouĕ mânile, şi cum îlŭ răsucia mereu, îşĭ întórse privirea dela Rada şi rĕmase uitându-se în vêrfulŭ cosiţei.

Intr'unŭ târdiu începŭ să vorbéscă.

— Am vrutŭ să'mĭ scotŭ o batistă şi după ce am deschisŭ lada şi am vĕdut'o că este mai gólă ca altădată..., ântâiu nu sciamŭ ce să credŭ, dér îndată mi'am adusŭ aminte, — grăì ea aruncândŭ ochii la Rada, — mĭ-am adusŭ aminte că lucrurile mele le-am aşedatŭ într'o cĕrpă pentru a fi gata de plecare.

Aşa dise ea şi după ce isprăvì, rĕmase cu ochii aţintiţĭ la Rada.

— Mâne plecămŭ la viă, — începŭ érăşĭ Maruţa, se ridică de pe scaunŭ, şi băgând de sémă că Rada stă în picióre, o poftì încă odată pe scaunŭ, ér Maruţa se puse pe marginea rĕsboiului, ce se afla alăturea.

— Leliţă Rado, — luă vorba Maruţa, — leliţă Rado, scii d-ta încătrău cade via, unde mergemŭ noi? Nu vine în partea muntelui, nu vine către graniţă? Am audĭtŭ că via cade către Ploescĭ, şi atuncĭ de acolo aşĭ putea da o fugă până acasă la noi... la noi, leliţă Rado, — grăì Maruţa mişcată. Era atâtŭ de mişcată, încâtŭ nu putea sta la unŭ locŭ şi astfelŭ mai multŭ fără voie se sculă de pe marginea rĕsboiului, merse la ferésträ, de aci la uşe şi apoi îndĕrĕtŭ la rĕsboiu, şi căuta, potŭ dice, ca să liniştéscă mişcarea sufletului prin mişcarea trupului.

Ea nu scia de ce face tóte acestea. Era convinsă că nu mai ţine la Mateiŭ şi de aceea îlŭ vorbea uneorĭ chiar de rĕu, şi cerca să'lŭ uite, dér cu câtŭ cerca şi îşĭ da mai multă silinţă pentru acésta, cu atâtŭ se simţia mai neliniştită.

Rada băgă de sémă că Maruţa se desparte cu greu. Nu dise nimicŭ la întrebarea ei, şi totŭ rĕspunsulŭ ce l'a datŭ a fostŭ ridicarea umerilorŭ, în semnŭ adecă că nu scie încătrău cade viia.

— Să'mĭ aducĭ strugurĭ, — grăì Rada mai pe urmă. — Am audĭtŭ că struguri ca prin părţile acelea mai anevoie se găsescŭ airea.

— Aşa am audĭtŭ şi eu, — începŭ Maruţa, rĕmase însĕ pe gândurĭ şi'i venea par'că să plângă. — Nu sciu, leliţo Rado..., că decâteorĭ se desparte omulŭ ca să mérgă airea, îi cade fórte greu despărţirea. Mi-aducŭ aminte, de când am plecatŭ de a casă, cum îmĭ venea să plângŭ şi par'că unde mĭ-aducŭ aminte, îmĭ vine şi acum să plângŭ, — dise Maruţa şi'ĭ şterse ochii cu tóte că lacrimĭ nu'i curgeau, ei însĕ i se părea că'i curgŭ şi că Rada se uită la ea şi că scie de ce plânge.

— Lasă Maruţo, că'i vedea ce bine are sĕ'ţĭ vină când vei fi acolo cu cocóna Eleftera. Să nu credĭ că cocóna are să fiă totŭ aşa cum este acum la moşiă. Nu, Dómne feresce! Asta ţĭ-o spunŭ eu ca sigurŭ, căcĭ multe am mai vĕdutŭ în lume. Cocónele cum schimbă aerulŭ, se schimbă şi ele cu totulŭ. S'o scii dela mine, — afirmă Rada făcêndŭ din ochĭ.

— Aşa este, leliţă dragă, — grăì Maruţa, — nu mĭ-ar fi de locŭ urîtŭ décă..... ai fi şi d-ta...,dér aşa... singură!

O bucată de vreme stară amêndouĕ fără să dică vr'unŭ cuvêntŭ şi când Maruţa ridică ochii din pămênt, îşĭ întêlnì privirea cu a Radei şi fără să fi avutŭ gând pόte, începŭ să vorbéscă.

— Am să scriu mamei acasă şi te rogŭ pe d-ta să-mĭ daĭ scrisórea la primăriă.

— Bine, bine Maruţo, — grăì Rada. — Scrie'ţĭ scrisόrea şi viu eu de diminéţă când va fi să plecaţĭ, căcĭ şi aşa am să mĕ scolŭ de diminéţă, póte îmĭ mai spune ceva cocóna Eleftera. — Nópte bună! Vedĭ de te culcă ca să te odihnescĭ bine, căcĭ mâne mergeţĭ tótă dĭuliţa până la Bucurescĭ şi abia séra târdiu ajungeţĭ. Vedĭ de te odihnesce bine, căcĭ până la Bucurescĭ numai odată conacieţĭ la Tămădau şi calea'i lungă şi cu obosélă; décă nu dormĭ cum se cuvine, e o pocanie pe capulŭ tĕu. — Nópte bună! — repetă Rada şi plecă.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 22 Noemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5% . . .	98 60
Rentă de hârtiă 5% . .	98.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	95.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	——
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 25
Bonurĭ rurale ungare . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 25
Bonurĭ rurale transilvane	104 40
Bonurĭ croato-slavone . .	104 25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.90
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	123.25
Renta de hârtiă austriacă	88 —
Renta de arg. austr. . .	81.10
Renta de aurŭ austr. . .	111 70
Losurile din 1860 . . .	134 50
Acţiunile băncei austro-ungare	888 —
Act. băncei de creditŭ ung.	282.—
Act. băncei de creditŭ austr.	273.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 imp. germ. . .	61.72
Londra 10 Livres sterlinge	125.25

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 9 Noemvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). .	$93\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%) . .	96—	97—
» convert. (6%) . .	91—	92—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%) . .	105—	106—
» ,, ,, (5%) .	$91\frac{3}{4}$	$92\frac{1}{4}$
» » urban (7%) . .	103—	104—
» » » (6%) .	96—	97—
» » » (5%) . .	$87\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{2}$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă . .	$14.\frac{1}{4}$	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ. .	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 23 Noemvre st. n. 1887.

Bancnote romanescĭ	Cump.	8.60	Vênd.	8.63
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.89	»	9.95
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.25
Imperialĭ	»	10.20	»	10.26
Galbenĭ	»	5 89	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina« 6% .	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5% .	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	111.—
Discontulŭ . . .	»	7—10% pe anŭ.		

TARIFA
anunţurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6.

Pentru inserţiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de	3— 4 orĭ	10%
,, ,, ,,	5— 8 ,, ...	15%
,, ,, ,,	9—11 ,, ...	20%
,, ,, ,,	12—15 ,, ...	30%
,, ,, ,,	16—20 ,, ...	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ	. . . . . .	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 ore 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) ,, ,, în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ ,, la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.